

Facit och bedömningsstöd till

Tummen upp! Svenska
kartläggning åk 7

Upplaga 2

Bedömningsstöd till

Tummen upp! Svenska kartläggning åk 7

Syftet med Tummen upp! Svenska kartläggning åk 7 är att kartlägga om eleverna är på väg mot de kunskaper och färdigheter som de lägst ska ha uppnått i slutet av åk 9. Även om resultatet kan utgöra en del av den sammantagna bedömningen i samband med betygssättningen i slutet av terminen, så är tanken inte att resultatet enskilt utgör ett underlag för att sätta betyg. Med detta i åtanke har vi inte lagt en gränssättning på olika betygsnivåer. Däremot är det rimligt att utgå ifrån att en elev som klarat större delen av häftets innehåll (runt 75 % eller mer) kan antas vara på väg mot de kunskaper som motsvarar årskursens E-nivå i slutet av årskurs 9.

När man tydliggör vad målet är och vilka kunskapskrav som respektive uppgift speglar, vad eleven kan för tillfället och hur eleven ska komma vidare i sin kunskapsutveckling synliggör man elevens lärande. Tummen upp! Svenska hjälper dig och dina elever att göra just detta.

I bedömningsstödet får du exempel på svar som motsvarar olika nivåer av kunskapskraven och en kartläggning på:

- HUR eleven formulerar sig och kommunicerar i tal och skrift, urskiljer språkliga strukturer och följer språkliga normer,
- HUR eleven anpassar språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- HUR eleven läser och analyserar skönlitteratur och andra texter för olika syften,
- HUR eleven söker information från olika källor och värderar dessa, och elevens kunskaper om språk och språkbruk i Sverige och Norden.

När du känner till elevens förmågor, eller kunskapskvaliteter, blir det tydligare vilka delar eleven behöver öva på – och vilka typer av övningar du ska rikta in undervisningen på.

I bedömningsstödet ges exempel på hur ett elevsvar på olika nivåer kan se ut. Där ger vi också förslag på vad eleven bör behärska på de olika betygsnivåerna för att underlätta din bedömning av elevernas lösningar. All bedömning bygger på vår tolkning av vad elever i årskurs 7 bör kunna, vilket i sin tur grundar sig på vår tolkning av det centrala innehållet och kunskapskraven i Lgr22. Det är du som behörig lärare som vid slutet av terminen gör en sammantagen bedömning av dina elevers olika kunskapsnivåer när du sätter betyg.

Lycka till önskar språkredaktionen på Liber!

LÄSA – novell

En förstoppad gädda s. 4–6

	E	C	A
1.	<p>"Sex kycklingfiléer" "Kyckling" "Kyckling i gräddsås"</p> <p>För E-nivå behöver eleven svara enkelt och korrekt om vad hon skulle bjuda på.</p>	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
2.	<p>"Till Stockholm"</p> <p>För E-nivå behöver eleven svara enkelt och korrekt om vart hon flyttat.</p>	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
3.	<p>"För han var ofokuserad med mobilen."</p> <p>För E-nivå behöver det av svaret framgå att William samtidigt höll på med sin mobiltelefon (och lyssnade på musik).</p> <p>Elevsvaret är något otydligt men bedöms ändå svara på frågan.</p>	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
4.	<p>"Att hon har med sig en ny pojkvän. Hon vill inte skämmas för maten."</p> <p>För E-nivå ska något av följande framgå:</p> <ul style="list-style-type: none">• Det är första gången på länge som Sara kommer hem.• Det är första gången familjen ska träffa Clive.	<p>"Mamman vill göra Sara stolt."</p> <p>"Mamman har inte träffat Clive. Hon tror att han är snobbig och är nervös."</p> <p>För C-nivå ska huvuddelen av följande framgå:</p> <ul style="list-style-type: none">• Det är första gången på länge som Sara kommer hem.	A-nivå kan ej nås Eftersom eleven genom frågans formulering har fått informationen om hur mamman känner sig, bedöms det inte finnas tillräckligt mycket att föra ett

	<ul style="list-style-type: none"> • Clive kommer från en fin familj och Williams mamma vill göra ett gott intryck på honom. 	<ul style="list-style-type: none"> • Det är första gången familjen ska träffa Clive. • Clive kommer från en fin familj och Williams mamma vill göra ett gott intryck på honom. <p>I det första elevsvaret innebär ordet "stolt" att mamman var mån om att Sara inte skulle skämmas för sin familj inför Clive.</p> <p>Det andra elevsvaret är ett exempel på ett mer utvecklat resonemang.</p>	välutvecklat resonemang kring.
5.	<p>"Hon skrev fel på sin telefon."</p> <p>För E-nivå behöver eleven bara konstatera att mamman skrivit fel på något sätt.</p>	<p>"För det hon skrivit har blivit autokorrigerat till en förstoppad gädda."</p> <p>För C-nivå behöver eleven även få anledningen till varför mamman skrivit fel (telefonen har autokorrigerat).</p> <p>Vad mamman egentligenskulle ha skrivit ("förpackning grädde") behöver ej framgå.</p>	A-nivå kan ej nås.
6.	<p>"William kunde berätta om mammans meddelande om de skrattade åt honom."</p> <p>För E-nivå ska det av svaret framgå att det uppstått någon form av maktbalans i och med mammans misstag.</p> <p>Av elevsvaret framgår inte orsakssambandet fullt ut, men eleven har ändå uppfattat att William nu har en "hållhake" på sin mamma.</p>	<p>"Att mamman ska säga att William saltade för mycket till Sara så ska William säga vad mamman gjorde fel."</p> <p>Elevsvaret är ett mer utvecklat resonemang.</p>	A-nivå kan ej nås Eftersom eleven genom frågans formulering har fått informationen att William tänker utnyttja mammans misstag, bedöms det inte finnas tillräckligt mycket att föra ett välutvecklat resonemang kring.
7.	<p>"William får inte ha mobilen så mycket han vill."</p> <p>"För de är lite stressade och båda gör fel. Snart kommer Sara så de måste synda sig."</p> <p>För E-nivå ska eleven vissa att hen har uppfattat tydligt framträdande budskap i texten. Möjliga orsaker kan vara att:</p>	<p>"De är båda nervösa för att Sara och Clive ska komma. Mamman vill att det ska vara perfekt. Hon tycker att William ska hjälpa henne att laga mat."</p> <p>Elevsvaret utvecklar resonemanget genom att knyta både Williams och hans mammas nervositet till besöket. Att mamman vill att</p>	Ett svar som är ett välutvecklat resonemang kring de bakomliggande aspekterna, till exempel rivaliteten mellan William och Sara, att William känner sig underlägsen, att

<ul style="list-style-type: none"> • William tycker hans mamma är tjugig och de ofta bråkar om hans mobiltelefon. • Det kan också handla om att Williams mamma inte tycker att han hjälper till tillräckligt hemma som hon tänker att andra barn i hans ålder gör. <p>Det andra elevsvaret lyfter fram stress. Stress är med lite god vilja en anledning till irritationen.</p>	<p>William ska hjälpa henne hänger lite i luften men är relevant.</p>	<p>mamman känner sig underlägsen, kan tänkas motsvara en A-nivå.</p>
Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9		
E-nivå	C-nivå	A-nivå
<p>Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter med flyt och visar grundläggande läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med viss säkerhet. Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter.</p>	<p>Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter med gott flyt och visar god läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med god säkerhet. Eleven för utvecklade resonemang om innehållet i olika texter</p>	<p>Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter med mycket gott flyt och visar mycket god läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för välutvecklade resonemang om innehållet i olika texter.</p>

LÄSA – novell

En god jul? s. 7–9

	E	C	A
1.	I en fjällstuga För E-nivå behöver eleven svara någon variant av stuga, fjällstuga, hus i fjällen ...	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
2.	"det är bara i badrummet som hennes mobil har täckning." "För att det är där hon har internet." För E-nivå behöver eleven svara att det bara är badrummet som har mobiltäckning. Det första elevsvaret är visserligen en direkt avskrift men svarar tydligt på frågan.	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
3.	"För att han alltid skämtar om att hon är vegan." För E-nivå ska något av följande framgå: <ul style="list-style-type: none">• Han är allmänt jobbig.• Han drar dåliga skämt.• Han driver med att Amanda är vegan.	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
4.	1 falskt, 2 sant, 3 sant, 4 falskt, 5 sant, 6 falskt		
	För E-nivå bör åtminstone 4 svar vara rätt.	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.

5.	<p>”Dom är lite lika för både Amanda och William bråkar med nån i texten.”</p> <p>För E-nivå ska något av följande framgå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Båda texterna handlar om två tonåringar som blir irriterade på vuxna. • I båda texterna ska familjer träffas och äta mat tillsammans. • Både Amanda och William ska träffa personer som de inte känner/gillar. • Både William och Amanda är beroende av sina mobiltelefoner. 	<p>”De är lika varandra eftersom att båda är irriterade på vuxna som inte förstår. William är irriterad på mamman för hon tjar. Amanda är irriterad på Arne för han är inte trevlig.”</p> <p>Elevsvaret tar fasta på irritationen hos Amanda och William. Orsaken till deras gemensamma irritation, att de inte förstår, förklaras inte närmare. Detta går inte eftersom mammans tjar och Arnes otrevlighet inte är en gemensam källa till irritation. Men jämförelsen bedöms vara utvecklad.</p>	<p>Ett svar som är ett välutvecklat resonemang med jämförelser som visar att eleven uppfattar andra mindre tydligt framträdande likheter som att William känner sig underlägsen på grund av rivaliteten med sin syster och att Amanda inte känner sig accepterad på grund av rivaliteten med Arne, kan tänkas motsvara en A-nivå.</p>
----	---	--	---

Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9

	E-nivå	C-nivå	A-nivå
	<p>Eleven läser skönlitteratur med flyt och visar grundläggande läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med viss säkerhet. Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter.</p>	<p>Eleven läser skönlitteratur med gott flyt och visar god läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med god säkerhet. Eleven för utvecklade resonemang om innehållet i olika texter</p>	<p>Eleven läser skönlitteratur med mycket gott flyt och visar mycket god läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för välutvecklade resonemang om innehållet i olika texter.</p>

LÄSA – Faktatext

Sociala medier s. 10–11

	E	C	A
1.	<p>”Saker som en användare av en sajt eller något sånt har gjort”</p> <p>För E-nivå det att svaret framgå att användarna ligger bakom materialet. Elevsvaret är inte helt lätt att tolka. Formuleringen ”en sajt eller något sånt” är vagt men får tolkas som innehåll på nätet och ”har gjort” får tolkas som skrivit/lagt upp på nätet.</p>	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
2.	<p>”Kränkningar och förtal ”</p> <p>För E-nivå ska två av följande framgå:</p> <ul style="list-style-type: none">• Det är svårt att veta vem som ligger bakom t ex en text.• Det är stressande med för mycket information.• Hot, kränkningar och kränkningar har ökat. <p>Även ett svar som rör ”att se över vem som kan se vad på ens profil i sociala medier” kan i texten tolkas som en negativ följd.</p> <p>Elevsvar: De två exemplen berör två liknande aspekter på negativa följder. Men svaret är korrekt. Be gärna eleven att utveckla sitt svar ytterligare.</p>	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
3.	<p>”För vem som helst lägger ut saker och det är svårt att veta om det är sant eller inte.”</p> <p>För E-nivå ska det framgå att det är svårt att veta vem som står bakom.</p> <p>Ett exempel på felaktigt elevsvar är: ”För att hot, kränkningar och mobbing har ökat.”</p>	C-nivå kan ej nås. Eftersom svaret tydligt framgår i texten, finns inte utrymme för utvecklade resonemang.	A-nivå kan ej nås.

4.	<p>”Man skapar ett konto och fixar till bilder eller lägga ner mycket tid på en status.”</p> <p>Av svaret ska framgå att man bygger upp en bild av sig själv på nätet. Något av följande exempel på hur ska vara med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att lägga ut bilder av sig själv som lyfter fram positiva egenskaper och som ger status. • att publicera länkar som visar att man är engagerad i en viss fråga, eller att visa att man känner ”rätt” människor. <p>Elevsvaret är i tunnaste laget men bilderna finns med. Be gärna eleven att utveckla sitt svar ytterligare.</p> <p>En koppling till källtexten ska finnas t.ex. i det att eleven kommenterar något eller använder ett exempel som förekommer i texten.</p>	<p>Ett ”digitalt jag” är personen man är på nätet. Om man har snygg profilbild och många följare och likes så får man högre status.</p> <p>Svaret är ett exempel på ett utvecklat resonemang.</p>	A-nivå kan ej nås.
5.	<p>”Jag tror att många kollar på utseendet och så. Men jag tycker att man ska tänka på personligheten.”</p> <p>Elevsvaret läger fram en hypotes och funderar kring de. Det ligger underförstått i svaret att bilden av personen i fråga inte blir komplett. Svaret har en poäng och en tanke.</p> <p>Ett exempel på ett felaktigt elevsvar är: ”Man kan säga en sak som inte är sann och ingen vet.”</p> <p>Det ligger mycket underförstått i detta svar. Men med en snäll tolkning framgår att eleven resonerar om att t ex en skönmålning av sig själv inte går att kontrolleras av andra. Men tankar kring detta faktum saknas.</p>	<p>”Många tittar på nätet när de är nyfikna på en person. Då ser de vad den personen har skrivit och bilder den personen har valt på sig själv. Det är ju inte alla bilder och alla saker om den personen. Den som tittar lär ju inte känna hela personen som de gör i verkligheten. Det kan bli fel bild av personen. Man kan bli besviken.”</p> <p>Elevsvaret är ett utvecklat resonemang kring bilden av någon på nätet. Eleven resonerar kring att bli besviken när en bild på nätet inte stämmer med verkligheten.</p> <p>I resonemanget finns en koppling till texten. Eftersom endast en källa finns att utgå från i uppgiften och eftersom frågan är ganska kortfattad bedöms inte eleven kunna uppvisa högre nivå än E-nivån när det gäller att använda källtext.</p>	A-nivå kan ej nås.

Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9

	E-nivå	C-nivå	A-nivå
	<p>Eleven läser sakprosatexter med flyt och visar grundläggande läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med viss säkerhet. Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter.</p>	<p>Eleven läser sakprosatexter med gott flyt och visar god läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med god säkerhet. Eleven för utvecklade resonemang om innehållet i olika texter</p>	<p>Eleven läser sakprosatexter med mycket gott flyt och visar mycket god läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för välutvecklade resonemang om innehållet i olika texter.</p>
	<p>Eleven söker och väljer med viss säkerhet information från olika källor och presenterar informationen på ett i huvudsak fungerande sätt, med egna formuleringar, ämnesrelaterat språk samt citat och källhänvisningar.</p>		

LÄSA – Frågor och svar

Borde skolan införa mer idrott och hälsa på schemat? s. 12–13

<p>1. Vem vill hellre ha andra skolämnena? 2. Vem vill men kan inte idrotta på fritiden? 3. Vem är mest positiv till förslaget? 4. Vem är mest negativ till förslaget? 5. Abbas är inte helt övertygad. Vad är viktigast för honom? 6. Varför är Göran positiv till förslaget? 7. Siri är nöjd som det är. Varför?</p>			
	E	C	A
1–4	<p>1. Johanna 2. Jasmine 3. Göran 4. Johanna För E-nivå bör 3 av 4 svar vara rätt.</p>	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
5.	<p>”Abbas vill lära sig att träna på rätt sätt och vilken mat man ska äta.” För E-nivå det att svaret framgå att han lära sig mer om hur kroppen fungerar, t ex vilken mat som är bra och hur man kan göra för att få mer muskler.</p>	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
6.	<p>”För han tycker att ungdomar sitter för mycket och spelar på sin mobil och är stilla.” För E-nivå det att svaret framgå att han tycker att ungdomar behöver röra på sig mer än vad de gör.</p>	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
7.	<p>”För att hon tränar redan och känner sig trött när hon har träning och idrott samma dag.” För E-nivå det att svaret något av följande framgå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • att hon tränar redan flera gånger i veckan, både före och efter skoltid. • att hon inte tror att hon skulle orka mer. 	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
<p>Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9</p>			
	E-nivå	C-nivå	A-nivå
	<p>Eleven läser sakprosatexter med flyt och visar grundläggande läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med viss säkerhet. Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter.</p>	<p>Eleven läser sakprosatexter med gott flyt och visar god läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med god säkerhet. Eleven för utvecklade resonemang om innehållet i olika texter</p>	<p>Eleven läser sakprosatexter med mycket gott flyt och visar mycket god läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för välutvecklade resonemang om innehållet i olika texter.</p>

LÄSA – Insändare

Dagens insändare s. 14–15

<p>1. Nämn tre saker som personen från Östersund tycker är bra med digitala läromedel i undervisningen.</p> <p>2. Nämn tre saker som Veronica från Malmö inte tycker är bra med digitala läromedel i undervisningen.</p> <p>3. Hur har de nya läromedlen påverkat personen från Östersunds inställning till skolan?</p> <p>4. Vem vill Veronica från Malmö ha hjälp av?</p> <p>5. Veronica är inte nöjd med situationen i klassrummet. Vad tycker du att man ska göra för att den ska bli bättre?</p> <p>Berätta om dina tankar.</p>			
	E	C	A
1.	<p>"det finns många bra hjälpmedel som att få texten uppläst och förklaringar och bilderna är bra."</p> <p>För E-nivå ska tre av följande saker som underlättar framgå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ordförklaringar • få text uppläst • länkar • förklarande bilder 	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
2.	<p>"Att klasskamrater håller på med spel. Man lär sig mindre för man ska ha kul och det blir rörigt."</p> <p>För E-nivå ska tre av följande saker som underlättar framgå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • man bara klickar och scrollar hela tiden • man jobbar ensam (inte tillsammans) • rörigt • eleverna gör/ser på annat • eleverna tillbringar tillräckligt med tid framför skärmar på fritiden (är redan beroende) 	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
3.	<p>"Fått henne att börja gilla skolan igen"</p> <p>Av svaret ska framgå att hen har fått motivationen tillbaka/börjat gilla skolan, för E-nivå ska vara uppnått.</p>	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
4.	<p>Politiker, skolledare och lärare</p> <p>Alla dessa tre: politiker, skolledare och lärare ska ingå i svaret.</p>	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
5.	Eleven eget svar		
Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9			
	E-nivå	C-nivå	A-nivå
	Eleven läser sakprosatexter med flyt och visar grundläggande läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med viss säkerhet. Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter.	Eleven läser sakprosatexter med gott flyt och visar god läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med god säkerhet. Eleven för utvecklade resonemang om innehållet i olika texter.	Eleven läser sakprosatexter med mycket gott flyt och visar mycket god läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för välutvecklade resonemang om innehållet i olika texter.

TALA, LYSSNA OCH SAMTALA – Debatt

Läroböcker och digitala läromedel s. 16–17

**På en skola pågår en livlig debatt om man ska övergå till att endast använda digitala läromedel istället för tryckta böcker. Du ska argumentera för eller emot digitala läromedel.
Skriv ner argument för eller emot på sida 17. Använd insändarna på sida 14 för idéer.
Tänk på att dina argument ska stämma överens med den personen du har valt. Använd stödord när du skriver. Din lärare leder debatten.**

Nedan finns en bedömningsmall med uppgiftsspecifika aspekter och kunskapsomdömen

Aspekt	Kunskapsomdömen		
	E-nivå	C-nivå	A-nivå
Hur väl eleven klarar av att aktivt delta i debatten.	<p>Eleven bidrar till viss del till att föra debatten framåt med åsikter och frågor på ett i huvudsak strukturerat sätt.</p> <p>Åsikterna framförs med argument som är:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ enkla ☐ till viss del underbyggda ☐ till viss del anpassade till den roll eleven spelar <p>Frågorna är:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ enkla ☐ relevanta 	<p>Eleven bidrar till att föra debatten framåt med åsikter och frågor på ett relativt välstrukturerat sätt.</p> <p>Åsikterna framförs med argument som är:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ utvecklade ☐ relativt väl underbyggda ☐ anpassade till den roll eleven spelar <p>Frågorna är:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ utvecklade ☐ relevanta 	<p>Eleven bidrar inte bara till att föra debatten framåt utan även till att bredda och fördjupa den med åsikter och frågor på ett i välstrukturerat sätt.</p> <p>Åsikterna framförs med argument som är:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ välutvecklade ☐ väl underbyggda ☐ väl anpassade till den roll eleven spelar <p>Frågorna är:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ välutvecklade ☐ relevanta
språket	Eleven använder några ord och uttryck som passar in i den roll som hen spelar.	Eleven använder flera ord och uttryck som passar in i den roll som hen spelar.	Eleven använder ett språk som passar in i den roll som hen spelar.
Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9			
	E-nivå	C-nivå	A-nivå
	Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som till viss del utvecklar samtalen och diskussionerna. Eleven framför åsikter med till viss del underbyggda argument. Dessutom förbereder och genomför eleven muntliga framställningar med i huvudsak fungerande struktur och innehåll och viss anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.	Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som utvecklar samtalen och diskussionerna relativt väl . Eleven framför åsikter med relativt väl underbyggda argument. Dessutom förbereder och genomför eleven muntliga framställningar med fungerande struktur och innehåll och relativt god anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.	Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som utvecklar samtalen och diskussionerna väl . Eleven framför åsikter med väl underbyggda argument. Dessutom förbereder och genomför eleven muntliga framställningar med väl fungerande struktur och innehåll och god anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

LÄSA – Dikter

Poesi s. 18–19

1. I alla dikter finns upprepningar. Stryk under exempel på upprepningar i de tre dikterna.
2. Vilken av de tre dikterna handlar om en person som blir övergiven?
3. En av dikterna är skriven för länge sen. Vilken av dikterna är det, tror du?
4. Varför tror du att det är just den dikten? Förklara hur du tänker.
5. I dikter är det vanligt med bildspråk, som metaforer. Förklara vad "slå spikar i mitt hjärta" betyder.
6. Vad är det diktaren som skrivit *Ensamhetens tankar* blir väldigt arg på?
7. Jämför dikterna *Berövad* och *Du trofasta*. På vilket sätt är de lika? På vilket sätt är de olika? Skriv först stödord och förklara sen muntligt för din lärare hur du tänker.

	E	C	A
1.	För E-nivå ska några av följande saker vara markerade i dikterna: <ul style="list-style-type: none">• slå, slå, slå (Sandberg)• så sviken, så sviken, så sviken (Sandberg)• en vän, en enda vän, den vän• båda stroforna börjar med "Och" (Heidenstam)• alla strofer börjar lika "Du" + verb (Morgan)	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
2.	Berövad För E-nivå ska eleven namnge rätt dikt: "Berövad":	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
3.	Ensamhetens tankar, vers 10 För E-nivå ska eleven namnge rätt dikt: "Ensamhetens tankar, vers 10".	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
4.	Eleven kan exempelvis skriva om det gammalmodiga språket och referera till ord som "nänts" eller grammatik såsom "toge".	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
5.	"Att någon blir ledsen" För E-nivå ska av svaret framgå att det betyder någon sårar någon djupt. Svaret: att någon blir sårad/ledsen, kan även detta betraktas som ett godkänt svar.	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.

6.	<p>"Han skulle dricka upp vattnet"</p> <p>För E-nivå ska det att svaret framgå att personen skulle "hämnas" på något sätt. Detaljer behöver inte framgå så exakt.</p>	<p>"Vännen skulle inte få vatten fast han var så törstig. Vännen var inte en vän längre."</p> <p>För C-nivå ska det att svaret även framgå några fler konkreta detaljer, som försäkrar avskyn personen känner, exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • personen skulle ha hållt upp vattnet • personen skulle druckit det framför vännen • vännen var sjuk, döende • glaset skulle fyllas helt och sedan tömmas helt. • personen skulle sedan gå 	A-nivå kan ej nås.
----	--	---	--------------------

7.	<p>I bedömningen en elevens svar på denna fråga kan följande punkter tas i beaktan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dikterna har kärlek, starka känslor gemensamt. • Formmässigt är de båda korta, enkelt uppbyggda. Uppreningar förekommer i båda. • I båda dikterna finns ett "jag" som vänder sig till ett "du". • Skillnaderna mellan dem ligger främst i sinnestämningen i "Berövad" finns sorg och ilska över att ha blivit lämnad/bortvald/sviken och känslor av besvikelse och undran. I "Du trofasta" är sinnestämningen hos diktjaget en helt annan. Här finns tacksamhet, kärlek/vänskap, trygghet ... • "Du" i "Bedrövad" är sannolikt en person medan det inte ligger så långt bort att se "Du" i "Du trofasta" som ett djur. Denna tolkning är inte självklar för elever som inte gör kopplingen mellan tex en hund och att vara trofast, men den kan komma upp. <p>Om eleven hitta något exempel på likhet och skillnad, bedöms svaret ha nått E-nivå. Eftersom eleven svara muntligt har du som lärare möjlighet att leda in eleven på rätt spår så att hen vet vad hen ska leta efter.</p> <p>För att svaret ska nå C-nivå krävs att likheterna och skillnaderna är lite mer nyanserade och djupare.</p> <p>A-nivå kan ej nås. Eftersom eleven genom frågans formulering har fått så mycket information, bedöms det inte finnas tillräckligt mycket att föra ett välutvecklat resonemang kring.</p>		
----	--	--	--

Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9			
	E-nivå	C-nivå	A-nivå
	Eleven läser skönlitteratur med flyt och visar grundläggande läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med viss säkerhet. Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter.	Eleven läser skönlitteratur med gott flyt och visar god läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med god säkerhet. Eleven för utvecklade resonemang om innehållet i olika texter.	Eleven läser skönlitteratur med mycket gott flyt och visar mycket god läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för välutvecklade resonemang om innehållet i olika texter.

LÄSA – Faktatext

Läs om Charles Dickens och industrialismen s. 20–21

	E	C	A
1.	<p>"Han fick gå så lite i skolan eftersom deras familj hade drabbats av fattigdom."</p> <p>För E-nivå ska någon av följande saker framgå av svaret:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hans familj var fattig.• Han fick tidigt börja arbeta.	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
2.	<p>"Han började jobba tidigt i sin barndom på en skofabrik. När han var tio flyttade han till London"</p> <p>För E-nivå ska två av följande saker framgå av svaret:</p> <ul style="list-style-type: none">• Han fick inte gå i skolan.• Han fick tidigt börja arbeta.• Hans familj var fattig och hade det svårt.• Han fick inte alltid äta sig mätt.• Hans pappa hade ekonomiska problem.• Han flyttade till London som tioåring.	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
3.	<p>"Att han blev bättre och bättre och fick bättre jobb till slut."</p> <p>För E-nivå ska av svaret framgå att det betyder: att man som är ny har enkla eller mindre eftertraktade uppgifter men efter en tid får nya bättre/roligare/mer kvalificerade arbetsuppgifter och kanske även bättre lön.</p>	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
4.	<p>"Dem handlade om barn som har det fattigt medans det finns rika personer."</p> <p>För E-nivå ska något av följande saker framgå av svaret:</p> <ul style="list-style-type: none">• samhällskritik• utsatta barn• klasskillnader, rika och fattiga	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.

5.	<p>"Europa skedde gradvis från väst till öst under hela 1800-talet. Det blev från manuell kroppsarbete till storskalig tillverkning. Det blev ökning mellan fattiga och rika."</p> <p>För E-nivå ska två av följande saker framgå av svaret:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maskiner innebar att fler människor började arbeta i fabriker i stället för manuellt kroppsarbete och jordbruk. • Man börjad tillverka saker i större skala. • Många människor flyttade från landsbygden in till städer. • Nya uppfinningar som telefon och telegraf. • Elektricitet infördes. • Järnvägar byggdes. <p>Elevsvarets första mening är en avskrivet av en halv mening i texten. Detta ger ett förvirrat intryck. Något som bör påpekas för eleven. Men efter det tas två exempel upp.</p> <p>Följande är ett exempel på ett svar där endast en förändring beskrivs, om än detaljerat:</p> <p>"Man byggde många nya uppfinningar till exempel ångmaskinen. Nu började man göra skor i fabriker med maskiners hjälp. Det blir effektiv."</p>	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
6.	<p>"Först blev arbetarna bättre. Men människans utveckling blev sämre. Det blev växande klyftor mellan fattiga och rika. Man bodde trångt t.ex. "</p> <p>För E-nivå ska något av följande saker framgå av svaret:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klyftorna mellan rika och fattiga växte. • Många bodde trångt, städerna blev smutsiga. • Alla fabriker påverkade miljön negativt och många blev sjuka. 	C-nivå kan ej nås. Eftersom eleven genom frågans formulering har fått så mycket information, bedöms det inte finnas tillräckligt mycket att föra ett utvecklat resonemang kring.	A-nivå kan ej nås.

Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9

	E-nivå	C-nivå	A-nivå
	Eleven läser sakprosatexter med flyt och visar grundläggande läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med viss säkerhet. Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter.	Eleven läser sakprosatexter med gott flyt och visar god läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med god säkerhet. Eleven för utvecklade resonemang om innehållet i olika texter.	Eleven läser sakprosatexter med mycket gott flyt och visar mycket god läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för välutvecklade resonemang om innehållet i olika texter.

LÄSA – Roman

Ur Oliver Twist s. 22-24

	E	C	A
<p>1. Vem har stulit näsduken? 2. Hur blir Oliver fångad? 3. Vad tror du den äldre herrn tycker om det som händer? Förklara dina tankar. 4. Hur tror du att Oliver känner sig? 5. Hur känner sig folket på gatan? Hur märker du det? Ge exempel och förklara dina tankar. 6. I slutet av texten på sida 20 kan du läsa om vad Dickens tyckte var viktigt i samhället. Hur märks det i texten om Oliver Twist? Ge exempel.</p>			
1.	<p>Filuren och Charley Bates För E-nivå ska svaret vara Filuren och Charley Bates.</p>	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
2.	<p>”En man slog honom i ansiktet.” För E-nivå ska framgå att Oliver blir nedslagen/stoppad.</p>	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
3.	<p>I bedömningen en elevs svar på denna fråga kan följande punkter tas i beaktan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den gamle mannen vill inledningsvis lämna platsen. • Den gamle uttrycker oro/sympati över Oliver ”Stackars gosse!” • Han försöker skydda Oliver ”Gör honom inte illa” • Han följer med polisen när de för bort Oliver. <p>Om svaret redogör för någon känsla hos den gamle mannen med en enkel motivering, når svaret E-nivå.</p>	<p>För att svaret ska nå C-nivå krävs ett mer utvecklat resonemang kring hur den gamle mannen upplever situationen.</p>	<p>I det fall där eleven för ett mer nyanserat och välutvecklat resonemang, till exempel genom att beskriva mannens agerande genom hela händelseförloppet, kan A-nivå nås.</p>
4.	<p>”Oliver är antagligen rädd för att han vet inte vad som ska hända och alla är arga på honom.” För E-nivå ska något av följande saker framgå av svaret:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Han är nog orolig för vad som ska hända. • Han är nog arg över att han blivit oskyldigt anklagad. • Han har säkert ont efter slaget i ansiktet. 	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.

5.	<p>I svaret ska någon känsla hos människorna lyftas fram. Även exempel på vad hur känslan syns ska framgå av svaret.</p> <p>Exempel:</p> <p>Människorna känner sig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arga • uppjagade • nyfikna <p>Det märks för att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folk skriker och springer efter Oliver och den gamla mannen. • De berömmar mannen som slagit ner Oliver. • Folk samlas runtomkring för att se vad som hänt.
----	--

Om svaret redogör för någon känsla hos människorna och motiverar känslan enkelt, når svaret e-nivå.	För att svaret ska nå C-nivå krävs ett mer utvecklat resonemang kring orsaksamband med stöd av exempel ur texten.	I det fall där eleven för ett mer nyanserat och välutvecklat resonemang kan A-nivå nås.
---	---	---

6.	<p>”Dickens skrev om fattiga barn och om orättvisor i samhället. Oliver Twist är fattigt och har det svårt i samhället.”</p> <p>För E-nivå ska något från faktatexten nämnas</p> <ul style="list-style-type: none"> • I faktatexten står att Dickens ofta skrev om utsatta barn och klasskillnader. <p>och kopplas samman med något ur Oliver Twist-utdraget.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Texten om Oliver Twist handlar om en utsatt pojke som blir utnyttjad av en man som tvingar honom att stjäla. Just i den här texten blir han även oskyldigt anklagad för ett brott han inte har begått. 	<p>C-nivå kan ej nås.</p> <p>Eftersom eleven genom frågans formulering har fått så mycket information, bedöms det inte finnas tillräckligt mycket att föra ett utvecklat resonemang kring.</p>	<p>A-nivå kan ej nås.</p>
----	--	--	---------------------------

Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9

	E-nivå	C-nivå	A-nivå
	<p>Eleven läser sakprosatexter med flyt och visar grundläggande läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med viss säkerhet. Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter.</p> <p>Eleven visar också grundläggande kunskaper om skönlitteratur och de sammanhang som olika verk har tillkommit i.</p>	<p>Eleven läser sakprosatexter med gott flyt och visar god läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med god säkerhet. Eleven för utvecklade resonemang om innehållet i olika texter.</p> <p>Eleven visar också goda kunskaper om skönlitteratur och de sammanhang som olika verk har tillkommit i.</p>	<p>Eleven läser skönlitteratur med mycket gott flyt och visar mycket god läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för välutvecklade resonemang om innehållet i olika texter.</p> <p>Eleven visar också mycket goda kunskaper om skönlitteratur och de sammanhang som olika verk har tillkommit i.</p>

Skriva – Ögonblicksbeskrivning

Jag var där s. 25–26

Tänk dig att du var där när Oliver åkte fast (sida 22–23).

Du ska nu skriva ner vad du såg och hur du upplevde situationen. Vad kände du?

Din text ska vara en och en halv sida lång och skriven i jag-form, till exempel:

Jag såg en pojke springa.

Använd stödfrågorna nedan som hjälp och planera din text innan du börjar skriva.

Elevtext:

Ögonblicksbeskrivning

Jag hörde rop och skrik från bokhandeln runt hörnet och gick dit. Bokhandlaren såg ovanligt sur ut och han hade inte sin gamla vanliga röda näsduk i fickan. Han hade ju aldrig tagit av sig den. Skumt. Samtidigt såg jag en liten pojke snabbt springa ifrån platsen. Kan det vara en tjuv!! Jag fick reda på svaret efter bara några sekunder då bokhandlaren började skrika tjuv!! och folk började springa efter den lille pojken som såg väldigt rädd ut. Någoting i hans min såg ut som att han var oskyldig och bara var på fel plats vid fel tillfälle. Det samlades en grupp men människor som satte efter honom direkt. Det här dramat ville jag se så jag följde efter folkhopen och pojken. Samtidigt såg jag två unga pojkar gå in i en port och dom såg betydligt mer misstänksamma ut. Jag släppte dom och fortsatte mot den arga folkmassan. Jag såg att dom tillslut fick tag i han och han fick ett slag i ansiktet. Polisen var också där. Jag hörde hur han bad för att få gå. Det verkade inte hjälpa. Han såg ut att lida. Dom släpade bort han. Den kvällen kände jag lite skuld känslor. Borde jag ha hjälpt till. Var det dom andra två som gjorde det. Många tankar. Sen somnade jag.

Kommentarer:

Innehåll i elevtexten

Eleven har i sin text verkligen fångat händelsen. Här finns hela skedet beskrivet, inklusive insikten om att Oliver var oskyldig. Här finns detaljer, elegant t beskrivna: den röda näsduken som handlaren brukade bära och Oliver vädjan när han blivit fångad. Läsaren får en inblick i ögonvittnes tankar. Att vittnet anar att Oliver är oskyldig, nyfikenheten och skuld känslorna. Innehållsmässigt är texten välutvecklad.

Språket i elevtexten

Textens meningsbyggnad är varierad. Här finns långa, relativt komplexa meningar och korta meningar. Det sistnämnda blir tydliga i passagen där Oliver fångats. De fem korta meningarna förstärker dramatiken i händelsen.

Variationen av längden av meningarna ger flyt och är en styrka i texten.

Styckeindelning saknas, något som gör texten onödigt svårläst.

Grammatiskt finns en del att anmärka: "dom" är talspråkligt och stör och "han" istället för "honom" är också störande. Citattecken på "tjuv!!" hade varit önskvärt och några kommatecken och frågetecken här och där hade underlättat. Men på det stora hela fungerar texten grammatiskt riktigt bra.

Elevens ordval är för det mesta relevant. Ordet "misstänksamma" används felaktigt och "... bad för att få gå ..." är inte en helt lyckad formulering. Men exempelvis ordval som "runt hörnet", "bara var på fel plats vid fel tillfälle", "dramat" och "satte efter" lyfter texten. Förstärkningsord som "ovanligt sur" och "väldigt rädd" är effektiva.

Bedömning av elevtexten

Texten har en del brister, även om de inte är särskilt stora. Dess förtjänster ligger främst i ett välutvecklat innehåll, och hur varierat och elegant händelsen beskrivs. Texten fungerar relativt väl språkligt och även om den inte bedöms nå cden högsta nivån så det finns absolut potential i denna text att med bearbetning bli riktigt bra.

Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9

	E-nivå	C-nivå	A-nivå
	Eleven skriver olika slags texter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll samt viss anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett i huvudsak fungerande sätt.	Eleven skriver olika slags texter med relativt god språklig variation, fungerande struktur och innehåll samt relativt god anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett fungerande sätt.	Eleven skriver olika slags texter med god språklig variation, väl fungerande struktur och innehåll samt god anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett väl fungerande sätt.

Skriva – Faktatext

Skriv om Charles Dickens och industrialismen s. 26–27

Du ska skriva en faktatext om Charles Dickens och industrialismen.

Till din hjälp har du tankekartan nedanför.

Faktauppgifter väljer du från texterna (källorna) på sida 20.

Du får gärna fylla på med mer fakta, om du vill. Välj en egen rubrik.

Elevtext:

Charles Dickens föddes år 1812 i England. Han flytta till London vid tioårsåldern. Han hade en väldigt tuff barndom p.g.a. hans pappa hade en väldigt dålig ekonomi. Därför blev hans skolgång väldigt kort och han börja arbeta väldigt tidigt.

Många människor flyttade till London när det var industrialismen. Det fanns arbete i fabriker och folk arbetade väldigt hårt där. Industrialismen förvandlade Europa från ett jordbrukarsamhälle till ett industrisamhälle. Många som flyttade till London var fattiga.

Charles Dickens blev författare och skrev om fattiga i London t.e.x. Oliver Twist. Charles Dickens skrev om industrialismen och om hur folk hade det då. Han skriver om samhällskritik och om att de rika tjänar mycket pengar och de fattiga måste jobba för de rika.

Källa: Sandberg, E. "Läs om Charles Dickens och industrialismen" i Tummen upp! Svenska kartläggning åk 7, Liber 2013.

Kommentarer:

Innehåll i elevtexten

Eleven tar fasta på fattigdomen i London under industrialismen och knyter den till Dickens uppväxt och författarskap. Texten är i kortaste laget och det finns flera saker som skulle kunna tas upp, en utförligare beskrivning av industrialismen och Dickens liv. Men kopplingen mellan texterna är trots allt tydlig och bra. Rubrik saknas. En källa har använts och står angiven. (Eftersom eleven har möjlighet att hämta fakta även från andra källor finns möjlighet att nå högre nivå i hanteringen av källor, men detta är valfritt och därför inte nödvändigt för att få godkänt på uppgiften.)

Språket i elevtexten

Textens meningar är relativt komplexa och fungerar i de flesta fall. Texten ger dock ett något stolpigt intryck. Fundamenten utgörs nästan bara av subjekt och texten består mest av huvudsatser.

Ordavalen är relevanta men det kunde varit mer varierat, "väldigt" används lite för frekvent. Presensformen "skriver" i sista meningen är inte helt lyckad. Någon felstavning och en felaktig förkortning (hade nog varit lämpligt att skriva ut båda förkortningarna) stör läsningen men inte förståelsen.

Bedömning av elevtexten:

Eleven har lyckats få en samlad text av de två källorna. Texten kunde ha varit mer innehållsrikt. Texten saknar ett riktigt flyt men är begriplig. Texten bedöms nå E-nivå.

Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9

	E-nivå	C-nivå	A-nivå
	Eleven skriver olika slags texter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll samt viss anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett i huvudsak fungerande sätt.	Eleven skriver olika slags texter med relativt god språklig variation, fungerande struktur och innehåll samt relativt god anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett fungerande sätt.	Eleven skriver olika slags texter med god språklig variation, väl fungerande struktur och innehåll samt god anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett väl fungerande sätt.
	Eleven söker och väljer med viss säkerhet information från olika källor och presenterar informationen på ett i huvudsak fungerande sätt, med egna formuleringar, ämnesrelaterat språk samt citat och källhänvisningar.	Eleven söker och väljer med relativt god säkerhet information från olika källor och presenterar informationen på ett fungerande sätt, med egna formuleringar, ämnesrelaterat språk samt citat och källhänvisningar.	Eleven söker och väljer med god säkerhet information från olika källor och presenterar informationen på ett väl fungerande sätt, med egna formuleringar, ämnesrelaterat språk samt citat och källhänvisningar.

SPRÅKBRUK – Ordklasser

Grammatikövningar s. 28–29

1. I texten finns ord ur alla ordklasser. Hitta ord ur varje ordklass och skriv dem på raderna.
 2. Komparera adjektiven, till exempel: stor – större – störst.
 3. Skriv in tempusformerna av följande verb, till exempel: skriva – skriver – skrev – har skrivit – hade skrivit – ska skriva.
 4. Använd rätt form av de starka verben i tabellen och fyll i luckorna i texten.
 5. Skriv tempusformerna på de två svaga verben: träna och höra.
 6. Vilka ändelser lägger du till när du tar tema på svaga verb, till exempel dansa – dansade – dansat?

1.	verb	ligger, tittar, är, njuter, känner, hörs, surrar, älskar, ropar, skrattar				
	substantiv	hängmattan, trädkronorna, svalorna, veckan, sommarlovet, tystnaden, himlen, vinden, trädgårdens, bin, buskarna, sommaren.				
	adjektiv	höga, klarblå, sval, skönt				
	adverb	raklång, alldeles, avslappnad, frenetiskt, högt				
	konjunktion	och, men				
	räkneord	första				
	interjektion	åh				
2.	positiv	komparativ		superlativ		
	ung	yngre		yngst		
	intressant	mer intressant		mest intressant		
	mörk	mörkare		mörkast		
	liten	mindre		minst		
3.	infinitiv	presens	preteritum	perfekt	pluskvamperfekt	futurum*
	sitta	sitter	satt	har suttit	hade suttit	ska sitta
	komma	kommer	kom	har kommit	hade kommit	ska komma
	hålla	håller	höll	har hållit	hade hållit	ska hålla
	kliva	kliver	klev	har klivit	hade klivit	ska kliva
	vika	viker	vek	har vikt	hade vikt	ska vika
	vara	är	var	har varit	hade varit	ska vara
	säga	säger	sa (sade)	har sagt	hade sagt	ska säga
	stryka	styrker	strök	har strukit	hade strukit	ska stryka

* varianter som t ex: "kommer att sitta" är också godkända

4.	<p>Mardrömmen "Sov du gott i natt?" frågade Leos mamma. "Nej" svarade Leo. "Jag <u>satt</u> uppe flera timmar igår kväll och tränade på redovisningen. Jag sov jättedåligt för jag drömde så sjuka saker! Jag drömde att jag <u>kom</u> till skolan och hade glömt mina anteckningar hemma. Min lärare tvingade mig att <u>hålla</u> redovisningen ändå. När jag <u>klev/kom</u> upp på en stor scen hade jag plötsligt syrrans kläder på mig. Jag kände hur alla stirrade på mig och jag hörde hur alla <u>vek</u> sig dubbla av skratt. Det var den värsta drömmen på länge!" "Men lilla gubben, <u>var</u> inte nervös!" <u>sa/sade</u> Leos mamma och <u>strök</u> honom över huvudet.</p>													
5.	infinitiv	presens	preteritum	perfekt	pluskvamperfekt	futurum*								
	träna	tränar	tränade	har tränat	hade tränat	ska träna								
	höra	hör	hörde	har hört	hade hört	ska höra								
6	<p>Preteritum: -de Subinum: -t</p> <p>Skolverkets kunskapskrav för svenska som andraspråk i slutet av årskurs 9</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>E-nivå</th> <th>C-nivå</th> <th>A-nivå</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>Eleven följer språkliga normer på ett i huvudsak fungerande sätt.</td> <td>Eleven följer språkliga normer på ett fungerande sätt.</td> <td>Eleven följer språkliga normer på ett väl fungerande sätt.</td> </tr> </tbody> </table>							E-nivå	C-nivå	A-nivå		Eleven följer språkliga normer på ett i huvudsak fungerande sätt.	Eleven följer språkliga normer på ett fungerande sätt.	Eleven följer språkliga normer på ett väl fungerande sätt.
	E-nivå	C-nivå	A-nivå											
	Eleven följer språkliga normer på ett i huvudsak fungerande sätt.	Eleven följer språkliga normer på ett fungerande sätt.	Eleven följer språkliga normer på ett väl fungerande sätt.											

SKRIVA – Textbindning

Textbindning s. 30

1. Vilket passar bäst? Fyll i och eller men i följande meningar. 2. Välj sambandsord ur rutan och skriv klart meningarna så att de blir logiska. 3. Fyll i valfria sambandsord och skriv färdigt meningarna.			
1.	a. Solen sken _____ <u>och</u> _____ barnen badade. b. Filmen var sorglig, _____ <u>men</u> _____ den slutade i alla fall lyckligt. c. Fröken bjöd klassen på saft _____ <u>och</u> _____ bullar som hon hade bakat själv.		
2.	a. Hunden var hungrig _____ <u>eftersom</u> _____ den inte hade fått mat. b. Läraren var säker på _____ <u>att</u> _____ eleven skulle klara provet. c. Jag blev jätteglad för presenten _____ <u>som</u> _____ jag fick på min födelsedag. d. Klassen hade idrottsdag _____ <u>trots att</u> _____ det ösregnade. e. Jag kan diska _____ <u>medan/om/eftersom</u> _____ ni tittar på TV. f. Det kändes _____ <u>som om/som</u> _____ tiden stod still.		
3.	Hilda stod och väntade på bussen. Hon var arg, _____ <u>eftersom/för att</u> _____ bussen var sen. Den brukade komma i tid, _____ <u>men</u> _____ idag måste något ha hänt. Hon bestämde sig _____ <u>för att</u> _____ gå istället. Naturligtvis började det regna också _____ <u>och/så</u> _____ hon blev dyngsur. Imorgon skulle hon tvinga mamma att skjutsa!		
Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9			
	E-nivå	C-nivå	A-nivå
	Eleven följer språkliga normer på ett i huvudsak fungerande sätt.	Eleven följer språkliga normer på ett fungerande sätt.	Eleven följer språkliga normer på ett väl fungerande sätt.

SKRIVA OCH TALA – Mottagaranpassing

Tilltalsövningar s. 31

<p>1. Vem säger vad till vem? Dra streck. 2. Tänk dig att du besöker simhallen med ett par vänner. Samtidigt som ni är där för att motionera är det andra ungdomar som skriker kommentarer, skvätter vatten och stör. Till slut får du nog och säger ifrån till följande tre personer. Mottagaranpassa ditt språk! 3. Vad behövde tänka på när du anpassade ditt språk? 4. Läs dina tre svar högt och med inlevelse för en klasskompis eller din lärare.</p>			
1.	<p>Kompis till kompis. Politikern till journalisten. Butiksanställd till kund. Den anställde till chefen.</p>	<p>Självklart ska jag hjälpa dig med det här. Jag vet faktiskt inte, men tar reda på det nu direkt. Som jag sa inledningsvis, jag får be om att få återkomma. Hjälp mig med en grej!</p>	
2.	elevens eget svar		
3.	elevens eget svar		
4.	elevens eget svar		
Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9			
	E-nivå	C-nivå	A-nivå
	<p>Eleven följer språkliga normer på ett i huvudsak fungerande sätt.</p> <p>Dessutom förbereder och genomför eleven muntliga framställningar med i huvudsak fungerande struktur och innehåll och viss anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.</p>	<p>Eleven följer språkliga normer på ett fungerande sätt.</p> <p>Dessutom förbereder och genomför eleven muntliga framställningar med fungerande struktur och innehåll och relativt god anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.</p>	<p>Eleven följer språkliga normer på ett väl fungerande sätt.</p> <p>Dessutom förbereder och genomför eleven muntliga framställningar med väl fungerande struktur och innehåll och god anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.</p>

Skriva – Skrivuppgift och textbearbetning

Skriv och bearbeta texten s. 32–33

<p>Du ska skriva en text om ett av ämnena i rutan. Förbered dig innan du börjar skriva. Du kan till exempel göra en tankekarta eller skriva stödord med saker som ska finnas i texten. Skriv din text på ett annat papper. Be din lärare läsa din text och skriva sin respons i tabellen.</p>			
<p>Elevtext:</p> <p>Uppfinning jag gillar</p> <p>Jag tycker att hörlurar är en jättebra uppfinning! Jag älskar att lyssna på musik. Det är som att jag hamnar i en annan värld och allt jag oroar mig för bara försvinner för en stund.</p> <p>Om man då sitter i t.ex bussen, klassrummet eller någon annan stans där man inte kan eller vill ha hög musik spelandes efter som att det stör så tycker jag att det är superbra att hörlurar finns!</p> <p>Jag lyssnar på musik varje dag, när jag går till och från skolan, när jag sminkar mig, på vissa lektioner, när jag reser. Både när jag är ledsen och glad.</p>			
Lärarens Kommentarer:			
aspekt	bra	bra	att utveckla
Språk:	Styckeindelning (visserligen är texten lite kort för tre stycken men indelningen är som den ska.)	Stavning	Titta på de två sista meningarna. Hur kan de få bättre meningsbyggnad? Särskrivning
Innehåll:	Inlevelsefullt		Kanske kan "uppfinningen" avslöjas lite senare i texten.
Struktur:	Tydlig struktur <ul style="list-style-type: none">• Rubrik• Inledning om kärlek till musik• Argument till just hörlurar• När du lyssnar		Tydligare avslut

Elevtext efter bearbetning:

Uppfinning jag gillar

Jag älskar att lyssna på musik. Det är som att jag hamnar i en annan värld och allt jag oroar mig för bara försvinner för en stund.

Om man då sitter i t.ex bussen, klassrummet eller någon annanstans där man inte kan eller vill ha hög musik spelandes eftersom att det stör så tycker jag att det är superbra att hörlurar finns.

Jag lyssnar på musik varje dag, när jag går till och från skolan, när jag sminkar mig, när jag reser och på vissa lektioner. Jag lyssnar både när jag är ledsen och glad. Jag tycker att hörlurar är en jättebra uppfinning!

Kommentarer:

Eleven har till stor del lyckats ta till sig lärarens kommentarer. Särskrivningen är korrigerad och vad viktigare är meningarna på slutet är nu riktigt eleganta. Ett tydligare avslut har lagts till och textens struktur har därmed förbättrats. I och med att själva uppfinningen inte nämns direkt blir texten mer läsvärd.

Eleven har visat att hen kan bearbeta sin text utifrån lärarens kommentarer.

Tips! I kursplanen anges arbete med disposition och redigering av texter med hjälp av digitala verktyg. Vidare anges bearbetning av egna texter till innehåll och form samt att ge och ta emot respons på texter. Med denna uppgift kan du och din lärare få syn på hur du arbetar i en skrivprocess och vad du kan förbättra!

Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9

E-nivå	C-nivå	A-nivå
Eleven skriver olika slags texter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll samt viss anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett i huvudsak fungerande sätt.	Eleven skriver olika slags texter med relativt god språklig variation, fungerande struktur och innehåll samt relativt god anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett fungerande sätt.	Eleven skriver olika slags texter med god språklig variation, väl fungerande struktur och innehåll samt god anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett väl fungerande sätt.

Skriva och läsa – Skrivuppgift och kamratrespons

Skriv text och ge respons s. 34–35

<p>Skriv om ett minne för livet. Det kan vara ett möte, en händelse, en present eller något annat. Din text ska ha en tydlig röd tråd. Du ska beskriva personer och miljön. Planera din text innan du börjar skriva. Skriv din text på ett annat papper. Be en kompis läsa texten. Din kompis ska sedan ge respons på din text i sitt eget häfte på sida 35.</p>		
<p>Elevtext: Första gången jag var i USA tyckte jag att det var jättekul och spännande. Det var som en saga. När jag och min familj var på Time Square var jag helt överlycklig av att få uppleva den där New York miljön med massa människor och byggnader. Allting var fantastiskt i hela staden. Vi var på frihetsgudinnan som man sett i alla filmer. Vi var i Empire State Building. Allt är så stort och man är så liten. Men det är en bra känsla. Jag kommer att minnas det här för alltid.</p>		
<p>Kamratrespons: Hon beskriver inte sig själv, bara var hon tyckte. Hon tyckte om alla ställen och beskriver de ganska bra. Hon berättar tydligt om det som hände. Jag förstår hela historien. Jag hittar inget fel i språket.</p>		
<p>Kommentar: Texten är relativt kort men lyckas följa uppgiftens instruktion. Det finns naturligtvis mycket som kan förbättras och utvecklas här. När kamraten kommenterar personbeskrivningen lyckas hen inte koppla ihop det faktum att vad skribenten tyckte kan vara en del av personbeskrivningen. Men kamraten har ändå iakttagit skribentens känslor inför minnet. Vidare har kamraten kommenterat att miljöbeskrivningar finns, att hen förstår allt och inte hittar fel. Kommentarererna är inte så specifika och ger inte mycket för skribenten att arbeta med. Men det är en början till att lära sig att förstå vad respons kan innebära.</p> <div style="border: 1px dashed orange; padding: 5px;"><p>Tips! I kursplanen anges arbete med disposition och redigering av texter med hjälp av digitala verktyg. Vidare anges bearbetning av egna texter till innehåll och form samt att ge och ta emot respons på texter. Med denna uppgift kan du och din lärare få syn på hur du arbetar i en skrivprocess och vad du kan förbättra!</p></div>		
Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9		
E-nivå	C-nivå	A-nivå
Eleven skriver olika slags texter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll samt viss anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett i huvudsak fungerande sätt.	Eleven skriver olika slags texter med relativt god språklig variation, fungerande struktur och innehåll samt relativt god anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett fungerande sätt.	Eleven skriver olika slags texter med god språklig variation, väl fungerande struktur och innehåll samt god anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett väl fungerande sätt.
Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter.		

Skriva – Referat

Ett oväntat möte s. 36–37

Du ska skriva ett referat på novellen <i>Ett oväntat möte</i>. Referatet ska vara cirka 150 ord. Kom ihåg att inte lägga till några egna åsikter i ditt referat.		
Elevtext: <p>På Mimmis 14 års födelsedag fick hon veta av hennes 2 bästa kompisar och hennes mamma att hon och hennes bästa kompisar fick biljetter till Zatra Larssons konsert. Deras största idol. När Mimmi fick reda på det slog hon omkull frukostbrickan av glädje. Hon och hennes kompisar åkte tåg dit. Dem kom nästan först till konserten eftersom Mimmi satt i rullstol och behövde få bra platser. De fanns en läktare för funktionshindrade. För att komma dit skulle man gå genom en passage genom scenen. När dem kom upp bakom scenen stod Zara Larsson där, och pratade med Darin, deras andra stora idol. Darin och Zara sa hej och Mimmi kände att hon skulle svimma. Darin kramade Mimmi och gav henne en autograf på tröjan. Efter det började konserten och dem satt på VIP platser och hade fått grattis biljetter till nästa konsert som Darin skulle ha. De var en toppen dag för Mimmi.</p>		
Kommentarer:		
Innehåll i elevtexten <p>Eleven har skrivit ett referat. Mimmis irritation över att behöva ta sig in bakvägen nämns inte i referatet. Det är en viktig del då det är det faktum som gör mötet med idolerna möjligt. Det är också en viktig del av dramaturgin. I övrigt finns viktiga bitar med. Texten håller sig runt 150 ord enligt instruktionen även om den skulle kunna kortas något, t.ex. genom att bearbeta den något omständliga inledningen. En felaktighet har smugit sig in i referatet: Mimmi slog inte omkull frukostbrickan i originaltexten. Kopplingen till källtexten är tydlig. Eftersom det endast finns en källtext bedöms inte eleven kunna uppvisa högre nivå i hantering av källor.</p>		
Språk och struktur i elevtexten <p>Styckeindelning saknas vilket stör läsningen. Så när som på de två första meningarna i texten fungerar textbindningen bra. Texten har flyt och är lätt att följa. Pronomenanvändandet är bristfälligt "dem" i stället för "de", "de" istället för "det", vilket också stör läsandet. Ordvalet har också brister, exempelvis: "Mimmi kände att hon skulle svimma". Även en del övriga fel finns, exempelvis: "14 års födelsedag", "toppen dag", "Larsson". Men inget av detta stör förståelsen eller läsandet i någon större utsträckning.</p>		
Bedömning av elevtexten: <p>Texten är ett referat och fungera som ett sådant. Brister i texten gör att den inte når högre än till E-nivå.</p>		
Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9		
E-nivå	C-nivå	A-nivå
Eleven läser skönlitteratur med flyt och visar grundläggande läsförståelse.	Eleven läser skönlitteratur med gott flyt och visar god läsförståelse.	Eleven läser skönlitteratur med mycket gott flyt och visar mycket god läsförståelse.
Eleven skriver olika slags texter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll samt viss anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett i huvudsak fungerande sätt.	Eleven skriver olika slags texter med relativt god språklig variation, fungerande struktur och innehåll samt relativt god anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett fungerande sätt.	Eleven skriver olika slags texter med god språklig variation, väl fungerande struktur och innehåll samt god anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett väl fungerande sätt.
Eleven söker och väljer med viss säkerhet information från olika källor och presenterar informationen på ett i huvudsak fungerande sätt, med egna formuleringar, ämnesrelaterat språk samt citat och källhänvisningar.		

Skriva – Berättelse

Vägen hem s. 38–39

Du ska skriva en berättelse om när du gick hem från en biokväll med dina vänner. Du börjar vid biografen. Du kan välja mellan tre olika vägar hem. Titta på bilden och välj en av vägarna hem. Det är ganska sent och det har hunnit bli mörkt. Det är få människor ute.

Elevtext

Det är en sen onsdag kväll, solen har gått ner och jag har sett en rätt skum skräckfilm med en kompis. Jag måste skynda mig hem, så jag går genom parken. De bor åt andra hållet så jag ska gå själv. Det är mörkt i parken man ser knappast något, man hör bara ugglor som hoar. När jag har gått en bit in i parken, hör jag ett prassel i ett träd. I busken kan man se ett par ögon som lyser. Varelsen hoppar ut ur busken och börjar springa efter mig. Jag kutar så fort jag kan tills jag bestämmer mig för att slåss mot varelsen. Jag hoppar bakom varelsen och sliter ut hans ryggrad. Sen släpar jag hem varelsen och äter honom till middag efter jag har grillat den. Nu sitter jag och äter godis framför tv'n.

Kommentarer

Innehåll i elevtexten

Berättelsen börjar med beskrivning av situation och miljö. Mörkret och ugglornas hoande sätter en stämning som bibehålls genom beskrivningar som "prasset" och de lysande ögonen. När varelsen hoppar fram sker en vändpunkt och med jakten. När berättaren bestämmer sig för att slåss sker ytterligare en vändpunkt. Dramaturgin finns, även om allt sker korthugget och slag i slag utan att stämningen byggs upp nämnvärt. Även jaktens upplösning är enkelt beskriven. Berättelsen slutar med en kaxig grill och en elegant cirkelkomposition i nämmandet av godiset som inhandlades i början. Innehållet är inte så avancerat men följer instruktionerna.

Språk och struktur i elevtexten

Textens meningsbyggnad är bra. Fundamenten är varierande och trots många huvudsatser undviks satsradning. Ordvalen är enkla och inte så exakta. Det som händer beskrivs enkelt och utan målande beskrivningar: "prassel", "ögon som lyser", "Varelsen hoppar ut" och "sliter ut hans ryggrad".

Orden "park" och "varelse" upprepas lite väl många gånger (när pronomen väl används om varelsen används både "han" och "den"). Eleven har avslutningsvis lagt in en anglicism med apostrof i "tv'n", vilket blir lite störande. Texten är genomgående skriven i presens vilket fungerar bra. Den har en tydlig inledning, ett par vändpunkter och ett avslut.

Bedömning

Berättelsen följer en dramaturgisk berättarkurva. Språket fungerar även om det är väldigt enkelt. Mer målande beskrivningar och ett något mer utdraget förlopp hade höjt nivån betydligt och är nödvändigt om man vill bibehålla en spänning genom berättandet. Texten bedöms nå E-nivå.

Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9

E-nivå	C-nivå	A-nivå
Eleven skriver olika slags texter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll samt viss anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett i huvudsak fungerande sätt.	Eleven skriver olika slags texter med relativt god språklig variation, fungerande struktur och innehåll samt relativt god anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett fungerande sätt.	Eleven skriver olika slags texter med god språklig variation, väl fungerande struktur och innehåll samt god anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett väl fungerande sätt.

TALA, LYSSNA OCH SAMTALA – presentation och diskussion

Muntligt framförande

Del 1 – Presentation, s. 40

<p>Du ska arbeta i en grupp tillsammans med två klasskamrater. Hjälp varandra att förstå vad följande påståenden betyder. De har med normer att göra. Välj ett påstående som du håller med om. Berätta för dina klasskamrater varför du håller med. Välj ett påstående som du inte håller med om. Berätta varför du inte håller med. Försök att förklara på ett annat sätt om dina klasskamrater inte förstår vad du menar. Ställ frågor om du inte förstår vad dina klasskamrater menar. Turas om tills alla i gruppen har fått prata.</p>			
<p>Needan finns en bedömningsmall med uppgiftsspecifika aspekter och kunskapsomdömen.</p>			
Aspekt	Kunskapsomdömen		
	E	C	A
Hur väl eleven kan tala om de två valda punkterna.	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Eleven förbereder och genomför en enkel presentation av två påståenden/åsikter. ☐ Eleven motiverar i huvudsak sina båda åsikter med argument. ☐ Presentationen av åsikterna har en i huvudsak fungerande struktur. (det går att följa resonemanget och det framgår relativt tydligt vad eleven håller med om respektive inte håller med om.) <p>Redogörelsen är till viss del anpassad till:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ syfte (det viktiga i presentationen framgår i huvudsak.) ☐ mottagare och sammanhang (Eleven talar i huvudsak fritt från manus. Presentationen når till viss del fram till åhörarna.) 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Eleven förbereder och genomför en utvecklad presentation av två påståenden/åsikter. ☐ Eleven motiverar sina båda åsikter med argument. ☐ Presentationen av åsikterna har en fungerande struktur. (det går att följa resonemanget och det är tydligt vad eleven håller med om respektive inte håller med om.) <p>Redogörelsen anpassad till:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ syfte (det viktiga i presentationen framgår.) ☐ mottagare och sammanhang (Eleven fritt från manus. Presentationen når fram till åhörarna.) 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Eleven förbereder och genomför en väl utvecklad presentation av två påståenden/åsikter. ☐ Eleven motiverar väl sina båda åsikter med argument. ☐ Presentationen av åsikterna har en väl fungerande struktur. (det lätt går att följa resonemanget och det är mycket tydligt vad eleven håller med om respektive inte håller med om.) <p>Redogörelsen är väl anpassad till:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ syfte (det viktiga i presentationen framgår tydligt.) ☐ mottagare och sammanhang (Eleven talar i huvudsak fritt från manus. Presentationen når till åhörarna på ett bra sätt.)
språket	Eleven använder några ord och uttryck som är ämnesspecifika.	Eleven använder flera ord och uttryck som är ämnesspecifika.	Eleven använder ett språk som är ämnesspecifikt.
Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9			
E-nivå	C-nivå		A-nivå
Eleven förbereder och genomför muntliga framställningar med i huvudsak fungerande struktur och innehåll och viss anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.	Eleven förbereder och genomför muntliga framställningar med fungerande struktur och innehåll och relativt god anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.		Eleven förbereder och genomför muntliga framställningar med väl fungerande struktur och innehåll och god anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.
Eleven framför åsikter med till viss del underbyggda argument.	Eleven framför åsikter med till viss del underbyggda argument.		Eleven framför åsikter med till viss del underbyggda argument.

Muntligt framförande

Del 2 – Diskussion s. 41

<p>I pratbubblorna finns fler påståenden. Hjälp varandra att förstå vad de betyder. Välj ett påstående som du ska vara samtalsledare för. Nu ska ni diskutera. Turas om tills alla har varit samtalsledare. Kom ihåg att det är viktigt att lyssna också.</p>			
<p>Nedan finns en bedömningsmall med uppgiftsspecifika aspekter och kunskapsomdömen</p>			
Aspekt	Kunskapsomdömen		
	E	C	A
Hur väl eleven klarar av att aktivt delta samtalet.	<p>Eleven bidrar till viss del till att föra samtalet framåt med åsikter och frågor på ett i huvudsak strukturerat sätt.</p> <p>Åsikterna framförs med argument som är:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ enkla ☐ till viss del underbyggda <p>Frågorna är:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ enkla ☐ relevanta 	<p>Eleven bidrar till att föra samtalet framåt med åsikter och frågor på ett relativt välstrukturerat sätt.</p> <p>Åsikterna framförs med argument som är:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ utvecklade ☐ relativt väl underbyggda <p>Frågorna är:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ utvecklade ☐ relevanta 	<p>Eleven bidrar inte bara till att föra samtalet framåt utan även till att bredda och fördjupa den med åsikter och frågor på ett i välstrukturerat sätt.</p> <p>Åsikterna framförs med argument som är:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ välutvecklade ☐ väl underbyggda <p>Frågorna är:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ välutvecklade ☐ relevanta
språket	<p>Eleven använder några ord och uttryck som är ämnesspecifika.</p> <p>Eleven kan om hen inte lyckas göra sig förstådd till exempel uttrycka sig med andra ord, förklaringar eller använda kroppsspråk. Ordval och meningskonstruktion är enkel men tydlig.</p>	<p>Eleven använder flera ord och uttryck som är ämnesspecifika.</p> <p>Eleven kan om hen inte lyckas göra sig till exempel uttrycka sig med andra ord, förklaringar eller använda kroppsspråk. Språket är relativt varierat.</p>	<p>Eleven använder ett språk som är ämnesspecifikt.</p> <p>Eleven kan om hen inte lyckas göra sig förstådd till exempel uttrycka sig med andra ord, förklaringar eller använda kroppsspråk. Språket är varierat och träffsäkert.</p>
Hur väl eleven kan leda diskussionen och föra samtalet vidare framåt.	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Eleven kan till viss del föra samtalen och diskussionerna framåt. (Eleven visar på olika sätt, som bekräftande nickningar, korta frågor och svar osv. att hen är delaktig i samtalet). 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Eleven kan föra samtalen och diskussionerna framåt. (Eleven svarar på frågor, ställer eventuella motfrågor och frågor som visar att hen är aktiv i samtalet). 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Eleven kan föra samtalen framåt och fördjupa eller bredda diskussionerna. (Eleven ställer aktivt frågor och försöker involvera alla i samtalet, redogör för sina åsikter och följer lyhört upp gruppdeltagarnas inlägg.)
Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9			
E-nivå	C-nivå	A-nivå	
Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som till viss del utvecklar samtalen och diskussionerna. Eleven framför åsikter med till viss del underbyggda argument.	Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som utvecklar samtalen och diskussionerna relativt väl . Eleven framför åsikter med relativt väl underbyggda argument.	Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som utvecklar samtalen och diskussionerna väl . Eleven framför åsikter med väl underbyggda argument.	

SPRÅKBRUK – Nordens språk

Nordens länder s. 42–43

Läs texterna. På vilket språk är varje text skriven? Skriv språket på skrivlinjen.			
1.	svenska		
2.	finska		
3.	danska		
4.	norska		
5.	isländska		
1. Beskriv kort hur du gick till väga för att bestämma vilket språk som hörde till vilken text.			
elevens eget svar			
2. Skriv vad du tror de här orden betyder på svenska.			
pohjoismaihin:	Norden		
forskjeller:	skillnader		
besøger:	besöker		
jotka:	turister		
ferðamenn:	som		
mye:	mycket		
Frågorna 3 –6			
elevens eget svar			
7. Vilket eller vilka språk har annorlunda bokstäver? Ge exempel.			
Alla språken utom finskan har bokstäver som ser olika ut än svenskans och i isländskan används accenter (´) annorlunda än i svenskan. (t.ex. ø, ö, ó, í, á, ú, þ, æ)			
Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9			
	E-nivå	C-nivå	A-nivå
	Eleven för utifrån givna exempel enkla resonemang om några aspekter av språk och språkbruk i Sverige och Norden.	Eleven för utifrån givna exempel utvecklade resonemang om några aspekter av språk och språkbruk i Sverige och Norden.	Eleven för utifrån givna exempel välutvecklade resonemang om några aspekter av språk och språkbruk i Sverige och Norden.

SPRÅKBRUK – Språkhistoria

Ur Kärlekens lov s. 44–45

<p>1. Det här är ett utdrag ur samma text ur Bibeln tagen från olika tider. Texten heter Kärlekens lov. Numrera texterna så att den äldsta texten får siffran 1 och den yngsta texten får siffran 3.</p> <p>2. Texterna är väldigt lika varandra, men många ord har förändrats. Välj ett ord ur varje text som betyder samma sak, men som har förändrats på ett tydligt sätt. Skriv ner de tre varianterna.</p> <p>3. Vilken av varianterna tycker du är lättast att förstå? Varför?</p> <p>4. Vilken av varianterna tycker du är svårast att förstå? Varför?</p> <p>5. Hur skriver man ordet "öffuer" ur den sista texten idag? Vad har förändrats?</p>			
1.			
2.-4.	elevens eget svar		
5.	"öffuer" har blivit "över"		
Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9			
	E-nivå	C-nivå	A-nivå
	Eleven för utifrån givna exempel enkla resonemang om några aspekter av språk och språkbruk i Sverige och Norden.	Eleven för utifrån givna exempel utvecklade resonemang om några aspekter av språk och språkbruk i Sverige och Norden.	Eleven för utifrån givna exempel välutvecklade resonemang om några aspekter av språk och språkbruk i Sverige och Norden.

Källkritik – Reklam

Om reklam s. 46–47

Vilket av följande grepp tycker du fungerar bäst när ett företag gör reklam? Skriv en siffra i rutan. Skriv en kort motivering på skrivraden. (Diskutera svaren med kompisar i klassen.)

elevernas egna svar

De här två affischerna gör reklam för samma sak, nämligen en språkresa. Läs texterna i affischerna. Vilken affisch tror man mest på? Varför?

Skillnader som eleven kan tänkas ta upp:

- Språket i Cool Schools annons innehåller värdeord som: "roliga", "duktiga" "spännande" för att beskriva sin verksamhet. Ordet "cool" används flitigt. Kulturas annons använder i sin tur ord som: "förstklassig", "legitimerade" och "kvalitetsäkrade".
- Cool School fokuserar på det att eleverna har roligt. Skolarbetet lyfts inte fram istället skrivs om utflykter, aktiviteter efter skolan, vänner. Kultura talar också om aktiviteter men kopplar dem till "insikt i landets kultur och historia".
- Två helt olika källor citeras för att ge en bild av respektive skola.
- Cool School erbjuder en tävling för att väcka extra uppmärksamhet medan Kultura stoltserar med en utmärkelse.
- Kultura hänvisar till forskning som de dessutom ger källhänvisning till, medan Cool School hänvisar till en femtonåring utan efternamn.
- Cool School använder Facebook.
- Kultura riktar sig till både elev och målsman.

Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9

	E-nivå	C-nivå	A-nivå
	Eleven för till viss del underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans.	Eleven för relativt väl underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans.	Eleven för väl underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans.

LÄSA – Ett halvt snark papper

Ett halvt snark papper s. 48–51

	E	C	A
	1. Vad ska klassen göra på Pias lektion? 2. Hur betar sig Jonna och Adrian? 3. Vem i klassen vågar säga ifrån först? 4. Vad har förändrats i Josefs klass? 5. Vad tycker Josef om förändringen? 6. Josef känner sig "rutten inombords". Vad tror du att det betyder? 7. Varför skrattar ingen åt Jonnas skämt när hon och Adrian kommer för sent? 8. I slutet av novellen förändras något i klassen. Beskriv vad som förändras. 9. Varför tror du att förändringen händer?		
1.	"Läsa en novell och läsa mellan raderna." För E-nivå behöver eleven svara att klassen ska läsa/arbota med en novell/Strindberg.	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
2.	"De flamsar och surrar." För E-nivå ska något av följande framgå: <ul style="list-style-type: none">• De är sena till lektionerna.• De stör.• De försöker få med de andra. Eller någon mer allmän formulering på samma tema exempelvis: "De bryr sig inte om skolarbetet"	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
3.	"Teddy" För E-nivå behöver eleven svara att det var Teddy eller den nya killen i klassen.	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
4.	"Pluggkulturen." För E-nivå ska det framgå att det nu inte är lugnt i klassen. Attityden till att studera har också förändrats. Nu ser man ner på de som vill studera. Elevsvaret är kort men kärnfullt. Det går att anta att eleven menar att pluggkulturen har förändrats till att eleverna nu ser ner på de som pluggar. Vill man vara riktigt säker kan man fråga eleven.	"Nu är det stökigt och den som vill plugga blir stämplad som tönt, plugghäst eller någon som smörar. De som vill plugga vågar inte säga emot." För c-nivå krävs en något mer utvecklat svar. Elevsvaret tar ett större grepp om förändringen och beskriver också känslan av att inte våga säga ifrån (något som ju är en del av förändringen som skett, osäkerheten.)	A-nivå kan ej nås.

5.	"Han tycker att det är tråkigt." För E-nivå ska det framgå att Josef tycker att förändringen är negativ.	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
6.	"För att han ville inte säga det till henne. Han ville bara se cool ut för Adrian och Jonna." För E-nivå ska det framgå att eleven förstår kontexten till att Josef känner sig "rutten inombords" Ett svar som bara beskriver att Josef mår dåligt utan att gå in på att han mår dåligt p g a sitt svek mot Pia är inte tillräckligt.	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
7.	"Ingen tycker att det är kul. De tycker de är dumma respektlösa och ansvarslösa." För E-nivå ska det framgå att klassen är trötta på Jonnas och Adrians sätt.	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
8.	"Alla som är trötta på idioterna går ihop och säger till." För E-nivå ska det framgå att klassen protesterar mot Jonnas och Adrian. De är en gemensam protest.	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.
9.	"För att förut vågade ingen säga till men efter att Teddy sa till Adrian och Jonna vågade alla andra säga till och när alla är imot de så vågar de inte stanna eller säga ifrån." Svaret kan uttryckas som att eleverna vill satsa på skolarbetet. Men också som att det var Teddys protest som var den tändande gnistan som fick andra att våga protestera. Båda svaren är godkända.	C-nivå kan ej nås.	A-nivå kan ej nås.

Skolverkets kunskapskrav för svenska i slutet av årskurs 9

	E-nivå	C-nivå	A-nivå
	Eleven läser skönlitteratur med flyt och visar grundläggande läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med viss säkerhet. Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter.	Eleven läser skönlitteratur med gott flyt och visar god läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med god säkerhet. Eleven för utvecklade resonemang om innehållet i olika texter	Eleven läser skönlitteratur med mycket gott flyt och visar mycket god läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för välutvecklade resonemang om innehållet i olika texter.